

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

32. Qui sunt ad contemplationem aptiores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

gere non potuerunt. Quod etiam constat quibusdam contigisse viris doctissimis, qui vtinam tantam scientiæ copiam non acquisiissent, sed potius in sua simplicitate sicut eorum matres absque literatura permansissent, non ratione scientiæ quæ ex se proficua est, & plurimum prodest bene ea vtenti humiliter & in Dei gratia: sed hoc prouenit ex superbix surreptione sicut dicit Apostolus, quia scientia inflat. Contingit etiam hoc secundum complexionum & personarum diuersitatem: experientia enim cognoscimus vinum optimum non parum nocere febricitantibus: ensen quoque furioso, si se ipsum eo occidat. Videmus præterea ægris oculis odiosam esse lucem, quæ sanis est amabilis, dulcis, & delectabilis. Simile est de scientia: quæ cum sit bona in se, homini tamen indisposito, & moribus inordinato ea abutenti multum nocet.

QUI SVNT APTIORES AD CON-
templationem.

CAPVT XXXII.

Sicut ait beatus Gregorius Moralium sexto libro, sunt quidam naturaliter, aut ex complexione vel assuefactione adeo ad exteriora occupationesq; terrenas proni, vt ad contemplationem erigi non possint: ad vitam vero actiuam multum aptiores inueniuntur. Qui si contemplationi vacare conarentur, in magnos inciderent errores & blasphemias; eo quod tanto deteriores cordis tumultus tolerant, quanto
eis

eis libentius ad cogitationes vacat. Vnde tales circa opera vitæ actiuæ versari habent.

Alij autem mentem habent ita tranquillam & ociosam, vt si eos labor occupationis excipiat, in ipsa operis inchoatione succumbant: sed delectabiliter viuunt in consideratione operum Dei, vitæq; cœlestis. & hæc ruminantes ac tota humilitate de sua salute præmeditantes, quantum valent mentes suas ab exercitatione immoderati laboris abstrahant, sæpe enim qui Deum contemplari quieti poterant, occupationibus pressi ceciderunt. Et sic tales circa opera exteriora versantes, potius deficerent quam proficerent. Sunt alij qui ex consuetudine, vel ex virtute contemplationis, vel ex excessiuo Deiamore, aut forte eis à suis progenitoribus inest, vt habeant mentemabilem: & quasi ambidextri valeant modo circa vnam, modo circa alteram vitam occupari: & tales decet esse Prælatos. Qui autem sunt de prima conditione, & statu scilicet illorum qui ratione complexionis vel consuetudinis sunt habiles ad exteriora, frequenter errant: si se profundis cogitationibus tradunt, operationibus, & occupationibus exterioribus derelictis. Accidit quoque, personas simplices & illiteratas esse de conditione secunda, & statu, & hi securè possunt degere in solitudine, & sæpe cogitare de sua salute sine alia terrena occupatione. Vnde manifeste apparet, quòd persone simplices non sunt tanquam ineptæ à contemplatione repellendæ. Vidimus enim, & per experientiam videmus in sanctis Eremitis, & in aliquibus sceminis plus in Dei amore quosdam

per

per contemplationem profecisse, quàm plures magni clerici & religiosi literati proficiunt. Cuius rationem assignat Gerson in suo monte contemplationis: quia ista vita contemplatiua melius acquiritur per bonam & simplicem humilitatem, quàm per magnam literaturam, sicut dicit Salomon de Dei sapientia, quòd ipsa graditur cum simplicibus, & cum eis est sermocinatio eius. Et ideo in alio loco nobis præcipitur: **Quærite Deum in simplicitate cordis: quia ipse est simplicissimus, & inuenitur per simplicitatem.**

DE DIFFERENTIA INTER SCIENTIAM, & sapientiam.

CAPVT XXXIII.

Magnam differentiam assignant Doctores inter sapientiam & scientiam: & præcipue beatus Bernardus: quia scientia conuenit intellectui & ipsi soli: sed sapientia pertinet ad affectum. Et ideo secundum nominis Etymologiam, sapientia interpretatur quasi sapida scientia: qui sapor pertinet ad affectionem, desiderium, appetitum, & voluntatem illius personæ cui sapientia inest. Et idcirco potest esse in aliquo magna scientia vel cognitio: in quo erit modica, vel nulla sapientia. Ratio huius est, vt dicit Gerson: quia non habet saporem, vel affectionem ad illud quod scit. Et declarat hoc per aliqua exempla. Potest quis cognoscere naturam mellis, quia forte audiuit aliquando de ea loquentes alios, vel in aliquo libro legit, sine hoc quod aliquando mellis dulcorem degustauerit. Rursum